

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhastós petitor egyszeri hirdetése 20 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilvántartás: minden sor 30 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Fő-utca 55. sz.
Kiadóhivatal: Kósch ÁRPÁD könyvnyomtató-intézet
Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

Elektromos motorok iparosaink számára.

Lapunk július 30-iki számában felvetettük a kisiparosoknál bevezetendő villamos motorok kérdését.

Most úgy értesülünk, hogy a kormány hajlandó a szükséges motorokat kölcsön adni, ha kellő számú jelentkező akad, a kik bizonyos mennyiségű áramnak nappali fogyasztását is biztosítják, mely esetben az Eperjesi Villamvilágítási és Erőátviteli Részvénytársaság hajlandó a nappali áram állandó szolgáltatására.

Mint hogy pedig úgy tapasztaljuk, hogy iparosaink egy része még mindig idegenkedik a villamos-erő igénybevételeitől, helyén valónak tartjuk közölni Záray Károly, pécsi kereskedelmi és iparkamarai titkárnak ebben az ügyben írott cikkét, melyből kitűnik, hogy a villamos motorok igénybevétele mily előnyökkel jár s aránylag mily kevés költséget okoz.

A cikk bő kivonatban ez:

„A tolnamegye Bonyhád nagyközségnek négy éve van villamos-világítási telepe. Utóbbi időben a telep gazdát cserélt és annak élére egy szakember állott, a ki, miután a községeknek csak 5000 lakosa volt s ennek folytán nem volt elegendő világítási áramfogyasztás, az áramnak erőátviteli czélokra való eladását vette tervébe és rövid felév alatt nagyon szép eredményeket ért el. Igyekezete folytán az ottani iparosok beszerették a villamos motorokat és a már meglévő megmunkáló gépeket átalakították motoros erőre és javarészből újakat szereztek be.

Jelen sorok megjelenéséig 11 kisiparos volt berendezve villamos hajtóerőre, és ezekből néhánynak az új alapon való üzemberendezése, fentartása és egyéb idevágó viszonyoknak ismertetésül álljanak itt a következő adatok, melyek talán példaadásul és buzdításul szolgálhatnak:

Aszbach Jakab gyapjúfonál-készítőnek két gyapjútépőgép, egy fonálkészítőgép, egy löerejű elektromotor erőáramköltsége havonta 10—28 kor. Deczemberig

járgánnyal dolgozott csak Bonyhád és környéke részére segédzemélyzet nélkül. Jelenleg két segéddel dolgozik, messze vidékre küldi fonalaikat és hoznak onnan hozzá gyapjút feldolgozásra. Régi berendezésével, minden változás és átalakítási költség nélkül dolgozik.

Csekey József sárgarézöntő és esztergályosnak két esztergapad, egy—öt löerejű elektromotor erőáramköltsége havonként 4—38 korona. Deczemberig kézi-hajtással dolgozott egy inással. Peronospora-fecskendők előállításával és apró rézárúk készítésével jó eredményt foglalkozik. Régi berendezésével változás és átalakítás nélkül dolgozik.

Kohn testvérek olajgyár és őrlőmalmának egy hengerszék, egy kavaró, öt löerejű elektromotor erőáramköltsége havonként 130—186 kor. Deczemberig járgánnyal dolgoztak, a hengerszékre a repcét háromszor kellett felöntenie, a míg sajtoltatott őrléményt nyertek; jelenleg csak egyszer megy a repce át a hengerekben. A felette előnyösnek bizonyult üzemmód arra indította ezen telep tulajdonosait, hogy hidraulikus sajtókat és egyéb modern berendezéseket szerez be legközelebb.

Kohn Sándor Fiai szövőgyárának két szövőszék és egy löerejű elektromotor erőáramköltsége havonta 28—32 kor. Csak az elektromotor alkalmazása tette lehetővé ezen ipar létesítését, mert a tulajdonosok nem fektettek volna bele néhány ezer koronát gőzgépre vagy benzinmotorra. Egy-egy szövőszéken naponta 9—10 órai munka mellett 50 rőf vászon készül. A gyártott vászon, a melynek előállítására túlnyomólag tolnamegyei és a szomszéd vármegyékben házilag előállított lenfonalak használtak, igen nagy kelendőségnek örvend, úgy, hogy az egész árú azonnal vevőt nyer. Három munkás és három asszony dolgozik két széknel. A tulajdonosok még ez év folyamán 10 szövőszék felállítását tervezik.

Koschwitz Antal lisztmalmának két teljes hengerszék összes tartozékkal és öt löerős elektromotor, erőáramköltsége havonként összesen 52—140 K. A malom vízihajtással dolgozik, ha elegendő víz van. Vízhány esetén az egész vidéken csak ez a malom van üzemben. A tulajdonos még egy másik öt löerejű motort fog beállítani.

Pausch János esztergályosnak három esztergapad, egy szalagfűrész és egy löerejű elektromotor erőáramköltsége havi 10—40 K. Deczemberig esztergapadait kézzel vagy lábbal hajtotta és egy tanonczzal dolgozott,

most pedig két segéddel és két tanonczzal dolgozik. Százszámra készít Tolnamegyébe és a szomszédos vármegyékbe esztergályozott házoszlopokat és egyéb esztergályos munkát asztalosok és kereskedők részére. Székek gyártásával is foglalkozik, melyek a legszolidabb gyári árúkkal is versenyeznek ár és minőség tekintetében. Őszi és téli munkára 100,000 darab kapanyél esztergályozását vállalta el. Csak egy vett esztergája van, a többi esztergát és szalagfűrészét maga állította össze.

Schrámek Alajos géplakatos és javító-műhelyének egy esztergapad, egy fűrőgép, 1—5 löerős elektromotor áramfogyasztása 6—38 kor. havonta. Kézzel hajtotta esztergapadját. Gyors, pontosabb munkát állít elő és olcsóbban, mint eddig nyújthatott.

Weisenburger János asztalosnak egy körfűrész, egy szalagfűrész, egy fűrőgép s egy marógép, és 3—5 löerejű elektromotorjának erőáramköltsége 9—46 kor. Deczemberig járgánnyal dolgozott két lóval, míg jelenleg az egész vidék legmunkaképesebb asztalosműhelye. Munkája gyors, egyenletes és pontos. A míg pl. azelőtt téglalaj-deszkát naponként csak 200-at állíthatott elő, most egy nap alatt (8 munkaórán át) 4000 darabot elkészít. Egyetlen vett gépe sincs. Összes munkagépeit maga állította elő. Munkával — versenyképessége folytán — bőven el van látva. Őszi és téli munkája ablakredőnyök készítése lesz.

A villamos-áram bevezetése Bonyhádon jelenleg folyamatban van egy kalaposnál, egy gépjavitónál, két asztalosnál, egy téglalégetőnél és egy olajkészítőnél.

Figyelemreméltó jelenség, hogy Bonyháddal szomszédos vidékről már több kisiparos jelentkezett, ki műhelyét Bonyhádra akarja áttenni, hogy ott a villamos hajtóerőt igénybevehesse. Két stájerországi apróvasárú-készítő is hajlandónak nyilatkozott Bonyhádon letelepedni.

Íme tehát, egy reális és czeltudatos iparfejlesztési akció: bankettdíkczió és — a mi majdnem hihetetlen — állami szubvenzió nélkül. Bonyhád az egyedüli hely hazánkban, a hol az iparos nem egy központba (közműhelybe) megy, hogy az ott rendelkezésére álló hajtóerővel dolgozzék, hanem ellenkezőleg: egy központból szállítják a hajtóerőt az iparos műhelyébe. A közműhelyekkel (Budapest, Arad) tett kísérletek nem váltak be. Az életképes, fejlesztésre alkalmas kisiparnak csak ott van igazán jövője, a hol olcsó villamos-áram áll rendelkezésére.

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZAJA.

Barangolások a Magas-Tátrában

Csorbai-tó—Vadorzó-hágó—Halastó—Lengyel Ötő—Zawrat—Zakopane. (Vége.)

Írta: dr. Flórián Károly.

Azoknak a felejthetetlen szép őszi napoknak egyike volt. Felhőtlen, derült az ég. Előttünk állottak a Kriván, a Solisko, a Hrubo sziklailáncolata, a Posredni, azután kelet felé a Tengersizem-csúcs a körülötte csoportosuló csúcsokkal. Dél felé a Kriván mellett pedig elkalandozott a szem messze-messze a Vág völgyébe és távol elmosódva a Szittnya-hegység látszott!

A míg mi azután az északi oldal borzalmas meredekségét nézegettük, addig vezetők hangos «hopp-hopp»-ozással tudakolta, vajjon jönnek-e fölfelé lengyel turisták. Azokat ugyanis be kell várni, mert kitérni a szűk sziklapadokon és kényelmetlen kéményekben kissé bajos. Jöttek. Fialat pipiske-lányok voltak az elsők egy fiatal ember kíséretében. A fáradtság legkisebb jele nélkül érték fel a hágóra, mindenféle turista-főlszerelést teljes hijával és — horrendum dictu — szögeletlen félcipőben. Bámulatunk még inkább növekedett, mikor a láncokkal és kampókkal bőven ellátott, de így is elég nehéz úton lefelé haladva a társaság többi tagjai közt fehérhajú matrónákat is találtunk. Istenem! Istenem! Hol vagyunk mi ettől! Tudok eseteket, mikor életerős fiatal leányok Tátra-

füredről az Óriási-vízesést akarták fölkeresni, de már a Zergénél annyira kifáradtak, hogy tovább nem kíváncsokoztak. Tudok esetet, hogy Tátrafüredtől a Sziléziai-házig vezető új sétaúton annyira elfáradt egy fiatal hölgy, hogy sírva fakadt. Ezekkel szemben a lengyel leányok valóságos zergék.

A Zawrat-hágóról leszállva megpillantjuk a Fagyott-tavat (Zamarly-staw), mely 1797 méter tengerföldről magasságban fekszik. A tófalán át leérünk a Fekete-tóhoz (Czarny-staw Gasienicowy), melynek partján menedékház áll. A 23 hektárnyi felületű tó kedves kirándulohelye Zakopane fürdővendégeinek, a mint azt a fel-feltűnő színes női blúzok és a csengő kacaj igazolták. A zöldvízű tóban hatalmas hegyek tükröződnek. Így a Koszysza mala (2088), a Granaty (2232), a Kozi-Wierch (2295), a Koscielic (2159) és a Zolta Turnia. Innét azután már jó úton haladunk előre és rövidesen a pázsitos Gasienica-tavak völgyébe jutunk, hol egy gyeperes réten 23 pástorkunyhó áll. Köztük a Galicziai Tátra-Egyesület menedékháza. Majd a Kopa Magóry-és Kapa Królawa-dombok közötti hágón kelünk át és innen erdős helyeken keresztül eljutunk Kuźniceba: a Zakopane előtti egykori vashámorba.

Kocsi kocsi után hozza ki a fürdővendégeket ide. Sőt egyik-másik vendég kerékpáron jön fel. Miután mi fáradtak is voltunk és a vashámortól már közönséges országutat jelez a térkép, azért hát felfogadtunk egy visszatérni szándékozó egyfogatút és azon koczogtunk be Zakopaneba.

Zakopane tényleg nagy fürdő. Ezt többek közt óriási kocsiforgalma is igazolja. A statisztikai adatok szerint fürdővendégeinek száma 3000—4000-et tesz ki. Reánk nézve azonban sem favázás házai, sem óriási kiterjedése nem tettek kedvező benyomást. Az országútvonalak ott egy óriási háromszöget alkotnak. És az út mentén épültek a villák. Ha az ember a fürdőházat, a vasúti állomást és a táviróhivatalt fel akarja keresni, akkor 3—4 órát kell sétálnia. E mellett összeépült a faluval és nincs semmiféle központja. A legújabb nagy szállója, a «Morskie oko», elég kényelmet nyújt ugyan; de azért az ember visszavágyik a civilizáltabb nyugatra.

Másnap kocsival folytattuk utunkat Tátrafüredre, melyet bizony Zakopaneval nem cserélnék el. De a Tátra déli oldalán már meglátszott a szeptember. Csend honolt a fürdőtelepeken. Csak itt-ott lézengett néhány vendég.

Melankólikus érzés szállt meg bennünket. És elmondhattuk a költővel*:

Csevegi, csevegi fehér víz. Mondt el újra
Az eltűnő nyár minden örömet...
Hisz nem soká hó száll a sziklatúra
S akkor a fenyves elhagyott, sötét...
Csak álmainkban szállhatunk majd erre,
Hol balsamillat száll a rét felett
S lefoszlik lelkünk a gondok terhe...
Fenséges Tátra, hát Isten vedel!

* Várad Antal: «Búcsú».

kezésére és a hol a műhelyek átalakítását, berendezését különösen a kezdetben minimális költséggel eszközlik.

A pécsi kereskedelmi és iparkamara felbuzdulva a Bonyhádon elért eredménytől, a villamtelep vezető mérnökével vállatve most sürgősen azon munkálkodik, hogy a kamara területét képező Baranya, Somogy, Tolnamegye mindazon helyein, hol villamvilágítási telep létezik, az iparosok nappali áramot kapjanak s műhelyeik a bonyhádiak mintájára átalakíttassanak, s alapos a remény, hogy ezen helyeken a vállalatok a nappali áram szolgáltatására ráállanak, mert az üzemek ilyen kiterjesztése, még a gyér iparosságú Bonyhádon is kielégítően jutalmas vállalkozásnak bizonyult."

* * *

A midőn a pécsi kereskedelmi és iparkamara titkáranak e közleményét helyi vonatkozásainál és közérdekű voltánál fogva olvasóinkkal megismertetjük, nem hallgathatjuk el, hogy a bonyhádi iparviszonyok modern irányban történő fejlődése és előrehaladása nagy örömmel tölt el bennünket, mert valóban ez a helyes módszer: az öntevékenység felkeltése és előmozdítása, melyet a magyar ipar megteremtésének nagy munkájában követnünk kell s a melynek sikere kétségtelen és elmaradhatatlan. De mentül nagyobb az elismerésünk a bonyhádiak céltudatos munkássága irányában, annál élénkebben érezzük meg annak szükségét, hogy Eperjesen ilyenmű munkásság szintén kifejtésék. Az eperjesi villamtelep teljesen alkalmas a nappali áram fejlesztésére és gépek hajtására. És bizonyos az is, hogy Eperjesen, mint nagyobb és fejlettebb központban, még szebb sikerek volnának elérhetőek e téren. Mozduljon meg tehát az eperjesi iparos- és üzletvilág s a jó példát szem előtt tartva, vállatve tegyék meg a szükséges lépéseket és intézkedéseket. Az Eperjesi Villamvilágítási és Erőátviteli Részvénytársaság nem zárkózik el az elől, hogy iparosaink részére lehetővé tegye ennek a hatalmas erőátviteli forrásnak megszerzését. Hiszen Eperjesnek háromszor annyi lakosa van, mint Bonyhádnak s így természetesen a vevő- és fogyasztó közönség is háromszor oly nagy. Iparosainknak szép kilátásuk van iparcikkeiket jobban elhelyezni, mert hiszen egész Sárosvármegyében nem létezik hely, a hol hasonló kedvező feltételek mellett iparosok dolgozhatnak.

Természetes, hogy ily körülmények között egész Sárosvármegye közönsége az eperjesi iparosok vevőközönsége lesz. A város vezetősége már eleve gondoskodott az iparosok érdekeiről annyiban, hogy a villamos-teleppel kötött szerződésben megállapította azt, hogy az erőátvitel céljaira szolgáló áramnak olcsóbbnak kell lennie, mint a világítási célokra szolgálónak. Ezidő szerint a részvénytársaság 5 fillért

szed hektowatt-óránként, mely ár tudomásunk szerint a magyarországi többi városokkal összehasonlítva, iparosainknak felette előnyös.

Ismételjük tehát, hogy mozduljon meg az eperjesi iparos- és üzletvilág, s követve a bonyhádiak szép példáját, saját jól felfogott érdekében sorakozzanak, hogy a villamos-erőt az ő telepeik számára is mielőbb megszerezhessék.

A pénzintézetekről.

Többször sürgöttük lapunk hasábjain, hogy a nagy betétekkel bíró magyar pénzintézetek lépjenek az alkotás terére s ne hevertessék — csaknem semmi haszon mellett — tőkéiket értékpapirokban. Most ugyan ezt az eszmét felveti egy kiváló szakíró: *Erekly Károly*, s a BUDAPESTI HIRLAP aug. 12-iki számában többek közt ezeket mondja:

A magyar pénzintézetekben ott hevernek a nép több ezer millió koronára rugó betétei és rendelkezésünkre állnak Európa kis kamatot kérő milliárdjai, a melyek lesve lesik az alkalmat, hogy új elhelyezést találjanak. A milliók itt hevernek nálunk éppen úgy, mint az afrikai vadnépeknek heverhetnének; gazdasági evolúciónk érdekében nem teszünk semmit. Ebből ismét csak az látszik, hogy a pénz magában nem gazdasági hatalom, hanem csak az agyvelő teheti azzá.

Magyarország takarékpénztárai nem felelnek meg hivatásuknak úgy, a mint kellene. A magyar takarékpénztár magától megy. Vannak emberek, a kik beteszik nála a pénzüket négyes, és vannak, a kik ismét kivesszik nyolczas kamat ellenében. A különbözet a kevés önköltségen kívül vállalkozói haszon. Ez nem jól van így. A takarékpénztárnak vezérszerepet kell játszania. Nem szabad megelégednie azzal, hogy a pénzben banni nem tudó népet tönkretesz és ennek fejében huszonöt százalék osztalékot ad, hanem ésszerű kölcsönökkel siettetnie kell a takarékoskodó termelő-üzemek átalakulását modern, nagy üzemmé. A takarékpénztár huszonöt százalék osztalékot ad. Ez sem elegendő az üdvösségre. A nép azért bízza megtakarított pénzecskéjét a takarékpénztárakra, hogy ez által hitelt nyújtsanak a termelőknél, hogy megtakarított üzemtőkéiket megerősíthessék.

A pénznek aktív módon kell föllépnie a termelésben. Ha a takarékpénztárak irnoki munkán kívül nem dolgoznak abszolút semmit, akkor a vidéki nép takarékbetéteivel kifosztják ugyanannak a vidéknek a népet. Igaz ugyan, hogy az egyes üzlet így is jól megy, de összességük, a magán-pénzügy korhad, energia nélküli gazdasági szervezet marad, a melyik a népek csak általmára van. Tudom, hogy a magán-pénzügy hibája tulajdonképpen a magyar társadalom hibája, a melyiknek abszolút semmi közgazdasági és műszaki érteke nincs és nem is hárítom az összes hibát a takarékpénztárakra. De hangsúlylalom mondom a következőket: A magyar nép közgazdasági és műszaki dolgok iránt táplált közömbössége az elképzelhető legveszedelmesebb jelenség és káros hatásait a magán-pénzügyben éppen úgy megtalálhatjuk, mint az ipar és mezőgazdaság minden ágában. A magyar nép a gazdasági bukás felé közeledik! Minden magyar faluban és városban találunk

gazdag idegen családokat, a kik ötven vagy száz esztendeje költöztek be hozzánk mint koldus, vándorló nép, és minden magyar városban és faluban megfigyelhetjük a szinmagyar családok elszegényedését.

A magyar nép föltétlenül elveszti gazdasági szupremáciáját, ha a termelés minden ágát idegen kézre engedi jutni s főambicziója az marad, hogy fiaiból politikust, jogászt és hivatalnokot neveljen. Önálló, nagy-eszű emberek vihetik csak előre a nép jólétét, kik önérdékből dolgoznak a nemzet érdekében.

A magyar takarékpénztárak igazgatóit nem egyedül éri a vád, hogy elhanyagolják a termelést s tőkéjükkel gyáván meghúzódnak, mert ahhoz, hogy ők aktív szerepet vihessenek a termelésben, művelt és nagy tudományú műszaki emberekre van szükségük, a kikkel megbeszélhessék, hogy milyen rentabilis termelési ágak finanszírozásával lehetne pénzüknél nagyobb jövedelmet szerezniök. Egyetemeink, különösen azonban a közgazdasági és műszaki tanszkek szerencsétlen visszamaradottsága révén azonban ilyen nagy intelligenciájú embereink, a kik a termelés részletkérdéseivel hivatás szerűen tudnának foglalkozni, nincsenek s mivel Magyarország gazdasági s nagyipari fejlődése kizárólag idegen szakemberek és mérnökök kezében van, egész természetes dolog, hogy a magyar gazdasági élet kifejlődése hasonló a kolóniában lakó félművelt népek gazdasági fejlődéséhez.

Városi közgyűlés.

— 1905. augusztus 19 —

Eperjes szab. kir. város képviselőtestülete augusztus 19-ikén délután 3 órakor közgyűlést tartott, melynek tárgysorozata a következő volt:

Polgármesteri jelentés a házi-, gyám-, egyházi és ápol-dai pénztárak, valamint a rendőrkapitányi hivatalnak a f. év II-ik negyedében történt bizottsági megvizsgálásáról.

Tanácsi javaslat dr. Horovitz Imre orvosnak tb városi alorvossá leendő kinevezése ügyében.

Sárosvármegye törvényhatósági bizottságának a városi szervezeti szabályrendelet módosítása ügyében f. évi 4776. k. sz. alatt kelt véghatározata.

Polgármester beterjeszti a Deák Ferenc-utca létesítéséhez szükséges földterület megszerzése iránt a Ghillány-családi alapítvánnyal kötött adás-vevési szerződést.

A tanács bemutatja Sárosvármegye alispáni hivatalának f. évi 5429. számú intézvényét a Medveczky Keresztély-féle ösztöndíj-alapítvány 1904. évi számadását érdeklőleg.

Tanácsi javaslat a levéltárban található kulturhistoriai emlékeknek a bártfai múzeum részére, a tulajdonjog fentartása mellett való átengedése ügyében.

Tanácsi javaslat az 1904. évi gyámpénztári mérleg felülvizsgálása, megállapítása és jóváhagyása ügyében.

Tanácsi javaslat a vármegyei törvényhatósági bizottságnak f. évi 4639/159. sz. véghatározatával jóváhagyott 1905. évi városi közkölttségvetése jóváhagyása ügyében.

Tanácsi javaslat az 1906. évi községi közmunka összeírása ügyében.

Szakosztályi javaslat az 1906. évi községi közmunka megállapítása ügyében.

Szakosztályi javaslat a községi munkás-segélyalap létesítése ügyében.

Nébó hegyén.

Irtta ifj. KEMÉNY LAJOS.

Ha bánt e zajos, földi lárma,
Ha híz a bűn a sárba le,
A léleknek szép égi szárnya
Magasba vágyik, messzire.
Levetni mindent, a mi kötne,
Elhagyni azt, mi rút salak,
Repülni tiszta fényözönbe,
Felöltve égi szárnyakat;
Csillag honába, fénylő nap felé,
Vágyódó szívvel, szabadon
Csak fölfelé!

A lélek örök, tiszta vágya,
Az visz minket az ég felé.
Eloszik ott a kőd homálya,
Kiszélesül a földi pálya.
A végső célt, azt látod, látod!
És átöleli a világot
Az a nagy érzés, gondolat:
Hogy tudod, mért élsz a világon,
Hogy érzed ember voltodat!

Gyönyörnek édes kábulatja
A lelket csökkkel illeti.
Ragad egy érzés gondolatja:
E tiszta célért küzdeni.

De csak egy percig... s újra érzed:
Más az ideál. — más az élet!
S az a valóság, melyet élünk,
Gyakorta egy nagy — tévedésünk...

Lobog szívünkben égi eszme
S tiszta tűz az indulat,
De a mely hozzá felvezetne
Nem találjuk meg az utat...
Fekete bánat sötét szárnya
Rászáll szívünkre nesztelen,
És tiszta, égi helyre vágyva
Járunk szomorún, csendesen:
«Hát ezt az üdvöt, boldogságot
Én soha föl nem lehetem?»

Az én sovárgó, vágyó lelkemet
E kérdés hajtja szüntelen.
Az eszme felé törekedem
A mely úrrá lett szívemen.
Küzdök... vergődöm... mindhiába!
Gyenge az akaratom szárnya,
S mégis... remélem, hogy megláthatom,
A mint magamban azt elképzelem.
Meglátom azt, — mint látta egykoron
Mózes, sovárgva, a Nébó hegyén..

Mint látta Mózes, a mit egyre vágyott.
Megengedé az Úr kegyelme azt.
Nébó hegyéről messze, messze látott.
Virágos, édes, balsamos tavaszt.
Látott Soártól le kies Dánig,
És Júda földjét látta gazdagon.
Ez Efraim, — ott cédruerdő látszik
A gileádi drága halmokon,
És ott... a pálmafák város!
Ah! nem volt Mózes ily boldog soha...

Hajlott a nap a pálmafák felett.
Lágy szánynyal szállt le csendes alkonyat.
És nézte Mózes a zöld hegyeket
S a dúsan termő, kövér halmokat,
Csak nézte, nézte és a szive vágya
Sóhájba tört ki: «Édes Istenem!
E tejjel, mézzel folyó Kánaánba
Bemenni mért is nem lehet nekem?
Ha másért nem, de hogy meghaljak ott!...
Szebb vagy, mint a hogy szívem álmodott.

Ott lenn Izraélnek nyüzsgő népe.
Itt fenn az eszme, szép valóra válva.
Lenn ezer bajba, apró szenvedésbe
Homályos lesz a cél s a földi pálya.
Itt tisztán látom: tiszta volt a vágyam!
Ah! oda vágytam... De megnyugszom én...

Meghalok boldog, gyönyörű halállal
A hol te mondad, a Nébó hegyén,
Mert láttam!... S nem látták milyen sokan!...
... És meghalt Mózes, meghalt boldogan.

Óh! az embernek mindig több a vágya,
Mint a mennyi valóra válhatik...
Vágyunk az ígért, boldog Kánaánba,
A mely beváltja szívünk álmait,
És mint Mózesnek, szól az Úr minékünk:
«Ím láttad azt, de nem mégy bé oda!»
Nébó hegyéről messze, messze nézünk:
Ott a boldogság igazi hona!
S hogy jól éltünk-e, nem látjuk csak akkor,
Talán csak későn, talán — alkonyatkor!

De nem kell látnod, csak képzeljed el,
És érzed: ott a boldogság hona...
Erős karokkal, remélő kebelled
Küzdés úgy érte s nem csüggedsz soha!
Minden küzdésnek, minden fáradásnak
Meglesz jutalma, csak te bízza küzdj,
És érezd, hogy Isten országának
Harcosa vagy te mindig, mindenütt!
S ha véget ér majd ez a földi élet,
Az a nagy érzés léssen a siker:
— És Nébó hegyén boldog lesz a lélek —
Hogy láttad a célt, melyért élni kell!

Szakosztályi
végett megtarto
Szakosztályi
árlejtési és épít
Szakosztályi
kölcson felvétel
Szakosztályi
Szakoszt. ja
tartozásának to
Szakosztályi
fizetésjavítása
Szakosztályi
meghosszabbít
Tanácsi jav
Tanácsi jav
teléke való fe
Tanácsi ja
mezett szabads
Tanácsi jav
mezett szabads
151 lakhat

— A királ
királyi Felsőge
ból a helybeli
delelőtt féltz
tet tartottak, t
tek. Ugyanebb
téren aug. 18-
melyhez az e
Délben dr. V
tisztelőre dis
intézetek veze

— Ünne
Szent István
előtt 9 órakor
isteniszteletet

— Kinev
tanácsjegyző
elnökévé neve

— Berer
Irányi Géza g
kir. ítélőtáblá

— Áthely
térium vezet
Róza pátkai
állami elemi

— Áthely
II. oszt. száza
lától a 99. gy

— Szaba
67. gyalogezt
nyel szabads

— Nyug
állami tanító

— A S
igazgató-vála
gazdasági bi
1/2 3 órakor

— Pálya
tala a keczet
Javadalmazá
400 korona

12 órája. A
26-ikán d. e

— Új es
csendőrkeret
Gálszécsen t

— Thö
vak ügyébe
lapok közlet

arra, hogy
Teljesen au
hogy közlet

tényállást.
gettek az i
végrendelet

és Eperjes
sorban. M
nevezetes a
tani a kés

Eperjesen
galomra h
reménye v
mozdítsa e

— Ta
bírája a S
árkában e
ronát talál

Szakosztályi javaslat a főutcai aszfalt-járda leterítésére végeztetett versenytárgyalás eredménye ügyében.

Szakosztályi javaslat a vízvezeték építésére vonatkozó árlejtési és építési feltételek megállapítása ügyében.

Szakosztályi javaslat a vízvezeték építésére szükséges kölcsön felvétele ügyében.

Szakosztályi javaslat a korcsolyatér kibővítése iránt. Szakoszt. javaslat Kiss Pál, volt szinigazgató 600 kor. tartozásának törlése ügyében.

Szakosztályi javaslat Ridarcsik Gábor v. számvevő fizetésjavítása ügyében.

Szakosztályi javaslat Feuerlicht Hermann zárórámeghosszabbítása ügyében.

Tanácsi javaslat Danyó P. András illetőségére nézve.

Tanácsi javaslat Frechtman Salamon községi kötelekbe való felvételének kilátásba helyezése ügyében.

Tanácsi javaslat Bánó Iván rendőrkapitány kérelmezett szabadságolása ügyében.

Tanácsi javaslat Hoffmann József levéltárnok kérelmezett szabadságolása ügyében.

151 lakhatási engedély iránti kérvény.

HIREK.

— **A király születésnapja.** Ő császári és apostoli királyi Felsege születésének 75-ik évfordulója alkalmából a helybeli róm. kath. főtemplomban aug. 18-ikán délelőtt fél tíz órakor ünnepélyes hálaadó istentisztelet tartottak, melyen a hatóságok fejei mind megjelentek. Ugyanebből az alkalomból a gyalogsági gyakorlóterén aug. 18-ikán d. e. 8 órakor tábori-misést tartottak, melyhez az egész helyőrség teljes díszben kivonult. Délben dr. Vályi János v. b. t. t., püspök, Őfelsége tiszteletére díszbenedek adott, melyhez a hatóságok és intézetek vezetői hivatalosak voltak.

— **Ünnepélyes istentisztelet.** Ma, aug. 20-ikán, Szent István első apostoli királyunk ünnepnapján, délelőtt 9 órakor a róm. kath. főtemplomban ünnepélyes istentisztelet tartanak.

— **Kinevezés.** A király *Haszinszky* Géza, kúriai tanácsjegyző járásbíró a szekszárdi kir. törvényszék elnökévé nevezte ki.

— **Berendelés.** A m. kir. igazságügyminiszter *Irányi* Géza gálszécsi kir. járásbíró albirót a kassai kir. ítélőtáblához tanácsjegyzőül rendelte be.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszterium vezetésével megbízott ügyvezető miniszter *Zádor* Róza pátkai állami elemi iskolai tanítónőt a bártfai állami elemi iskolához jelen minőségben helyezte át.

— **Áthelyezés.** *Watsck* Károly 67. gyalogezredbeli II. oszt. századost a temesvári gyalogsági hadapródiskolától a 99. gyalogezred nyugállományába helyezték át.

— **Szabadságolás.** *Bauer* Szvetozárt, a cs. és kir. 67. gyalogezred I. oszt. századosát várakozási illetményrel szabadságolták.

— **Nyugdíjazás.** Mikóné *Végh* Mariska bártfai állami tanítónő saját kérelmére nyugdíjaztatott.

— **A Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület** igazgató-választmánya, úgyis, mint vármegyei mezőgazdasági bizottság augusztus 28-ikán, hétfőn délután 1/2 3 órakor a vármegyei háza kistermében ülést tart.

— **Pályázat.** Az alsótartományi járás szolgabírói hivatala a keczkerpléni körjegyzői állásra pályázatot hirdet. Javadalmazás 1600 kor. fizetés, 200 korona lakbér és 400 korona átalány. Határidő: augusztus 24-ikének déli 12 órája. A választás Keczkerplémben augusztus hó 26-ikán d. e. 10 órakor lesz.

— **Új csendőrsparancsnokságok.** A kassai VI-ik csendőrkörletben többek között Ólublón, Sztropkón és Gálszécsen új csendőrsparancsnokságokat állítanak fel.

— **Thököly hamvai Eperjesen.** A Thököly-hamvak ügyében újabban az a hír terjedt el, hogy a hírlapok közleményei tévesek és Eperjesnek nincs reménye arra, hogy a „kurucz-király” hamvai itt pihenjenek. Teljesen autentikus forrásból arról értesülünk most, hogy közleményeink lényegükben teljesen fedik a való tényállást. Ugyanis már kezdetben két helyet emlegettek az illetékes körök, a hová a nagy hős hamvait végrendeletéhez képest el lehet helyezni, t. i. Késmárkot és Eperjest. Késmárkot elsősorban, Eperjest másodsorban. Miután most a Késmárkon való elhelyezés elé nevezetes akadályok gördülnek, akkor, ha ezeket elhárítani a késmárkiaknak nem sikerül, Thököly hamvait Eperjesen fogják az ág. h. ev. templomban örök nyugalomra helyezni. Ez most a helyzet. Eperjesnek tehát reménye van. Illő, hogy mindenki tőle telhetőleg előmozdítsa ennek a reménynek valóra válását.

— **Talált pénz.** *Márton* János, Senyék község bírja a Senyék község határában elvonuló állami út árkában egy szürkés rongydarabba csavarva 19 koronát talált.

— **Az interurbán-telefon megnyit.** Poprádról, a három Tátrafüredről és Tátralomniczról immár a bel-földi interurbán-hálózat minden állomásával megkezdődött a beszélgetés.

— **Eredeti amatőr-fényképezési gépek,** friss és kifogástalan lemezek, papírok, továbbá vegyi szerek gyári árjegyzék szerinti áron kaphatók Cattarino Sándornál Eperjesen. — Ugyanott eredeti áron megrendelhetők: Zeiss-, Götz-, Voigtländer- és Busch-féle lencsék s látzerészeti cikkek.

— **Tűz Sóváron,** Sóvárt, a melyben a vöröskakas minden évben nagy pusztításokat visz véghez, az idén sem kímélte meg a pusztító elem. Hétfőn délen Sóvár északi részén, a hol a cigányok laknak, tűz ütött ki, a melyet hamarosan eloltottak, úgy, hogy csak néhány ház égett el.

— **Tűz.** A Szepességben a tüzesetek egymást érik. E napokban nagy tűz dühöngött Csáky Zenó gróf, szepesmegyei főispán welbachi birtokán, a hol gazdasági épületek és gabonakészlet égett el.

— **Tátra-Lomnicz — Alag.** Nemrégiben híre járt, hogy a Magyar Zsoké-klub júliusban is versenyt rendez. A dolog a Klub legutolsó ülésén került tárgyalásra és elhatározták, hogy az új versenyt június végén rendezik Alagon. Ezen kerül dűlőre a nagy tétverseny, továbbá kárpáti díj, a tátrai handikap és a lomniczi handikap helyébe kiírandó verseny. Lomniczot ugyanis a zsoké-klub teljesen átengedte az úrlovas-szövetkezetnek, a mely talán kevesebb deficzettel gondoskodhatik a tátrai versenytér sportjáról.

— **Wilson cirkusza** működik most Eperjesen jól szervezett társulattal, a közönség legnagyobb megelégedésére. A tagok remekül megállják helyüket és valóságos művészi nivón állanak. *Billioni*, a kigyóember, feltűnő ügyességével magára vonta a közönség figyelmét. A *Langer*-csoport, melyben a két kis gyerek (az egyik hároméves, a másik ötéves) rövid idő alatt a közönség kedvence lett. Nagyon jók még a *Wilson*-testvérek, a kik magyar szótól és oláh táncokat lejtnek; *Robertos* zenebohócok, a kik tárogatójátékkal minden este óriási tetszést aratnak. Meg kell még említenünk a *Cake-Walk*-táncot, melyben kiemelkednek a *Langer*-csoport két legkisebb tagja, a két *Wilson*-testvér és *Anetta* k. a. Az igazgató semmi fáradságot és költséget nem kímélve, naponta újabb és újabb, válogatott műsorral törekszik a közönség igényeinek megfelelni.

— **A bártfai ügy epilógusa.** A PESTI HIRLAPBAN a bártfai Park-klub ellen megjelent közlemények miatt *Bálint* Dezső, a Klub alelnöke, fegyveres elégtételt kért *Bischitz* Bélától, a PESTI HIRLAP munkatársától, minek következtében *Bálint* és *Bischitz* között aug. 11-ikén Budapesten a nagykovácsi erdőben szigorú feltételű pisztolypárbaj folyt le kétszeri golyóváltással, 25 lépésnyi távolból, öt-öt lépés avanszszal. Segédek *Bischitz* részéről dr. Guthi Soma és dr. Kovács Jenő, *Bálint* részéről *Keszthelyi* Ernő és *Ferenczy* Pál voltak. Párbaj után a felek kibékültek. Orvosok dr. Rácz István, a Grünwald-szanatórium főorvosa, továbbá dr. Erkel Lajos és dr. Eröss Béla voltak.

— **A somosi villanytelep** előmunkálatai javában folynak. Jelenleg négy mérnök végezi künn a helyszínén a szükséges terepfelvételeket.

— **Dinnyehajak a járdákon.** Itt a dinnye-szezon, úton-útfélen dinnyét eszik mindenki s a haza rendszerint a járdákra kerül, hogy a dinnyét otthon evőknek legyen miben kitörni a lábukat. Az elhajigált dinnyehajak már sok szerencsétlenséget okoztak; kérjük a rendőrséget, legyen figyelemmel a gondatlanokra s ne sajnálja egy-egy arra érdemesnek a fülét meghúzni, megantván arra, hogy a testi épsége mindenkinek kedves.

— **Orvosok gyűlése.** A Sárosvármegyei Orvos szövetség aug. 10-ikén tartotta meg rendes közgyűlését. Ezen elnöknek újólag dr. Mosánszky Titusz és alelnöknek dr. Csatóry Ágost lett megválasztva. Titkár és jegyző dr. Gallotsik Sándor lett, mivel dr. Holénia Gyula, elfoglaltsága miatt, visszavonhatlanul leköszönt ezen tisztségéről. Pénztáros dr. Duschnitz Sámuel maradt. A választmányban változás nem történt. Kiválóbb határozatai a közgyűlésnek, hogy a Szövetség a lassan haladó fontozatunk létesítését, mint az egészségügyre igen fontos tényezőt, hivatásánál fogva szorgalmazni fogja. A jövő rendes közgyűlés 1906. június második felében fog Bártfai-füredben megtartatni.

— **Football-mérkőzés a Kassai Jogász Sport-Egylet és az Eperjesi Torna- és Vívó-Egyesület között.** Aug. 15-ikén, kedden d. u. tartotta a Kassai Jogász Sport-Egylet s az Eperjesi Torna- és Vívó-Egyesület nyári csapata reváns-mérkőzését. Az eredmény 2:9 volt, az E. T. V. E. javára. Az E. T. V. E. igyekezett minél fényesebb eredményt elérni, hogy a multkori csorbát kiköszöröljék. Bíró Polgár S., a M. A. F. C. tagja volt.

— **Modern ridikülők,** szivar-, pénz- és oldaltárczak valódi ezüst veretekkel *Cattarino* Sándornál Eperjesen.

— **Az állati hullák eltakarítása** tekintetében *Tahy* József, Sárosvármegye alispánja f. évi 40. sz. rendeletével az elsőfokú közigazgatási hatóságokat utasította az állati hullák szabályszerű eláztatására és a dögtetek megfelelő bekerítésére, figyelemztetvén a hatóságokat az 1888. évi VII. t.-cz. 60., 66. és 156. §§-ainak pontos betartására.

— **Zsebtolvajok.** *Rosenthal* Jakab eperjesi lakosnak arany-lánczát órától ellopták augusztus 16-ikán este a cirkusuz előadása alatt.

— **Szociálista népgyűlés Eperjesen.** Már napok óta falragaszok adták tudtára Eperjes közönségének, hogy vasárnap, augusztus 13-ikán a szociáldemokrata munkások Eperjesen az általános választói jog érdekében népgyűlést tartanak, melyen egy budapesti elvtárs lesz a szónok. A népgyűlés bejelentését azonban a rendőrkapitányi hivatal tudomásul nem vette, illetve azt a Felsővásártéren nem engedélyezte. Nem volt azonban kifogása az ellen, hogy azt máshelyütt, például a Sörházkertben — a hová a rendezőség a gyülekezést rendelte — megtartsák. Így tehát a Sörházkertől a Felsővásártérrig tervezett felvonulásnak is el kellett maradnia. A népgyűlés rendezői erre a budapesti szónokot letáviratozták. A népgyűlés *Hanesz* Sándor eperjesi asztalos-segéd nyitotta meg. Indítványára elnöké *Gavron* Gyula eperjesi könyvnyomdász-segédet, jegyzővé *Udvarhelyi* Gyula eperjesi szobafestő-segédet választották. Ezután *Hanesz* Sándor ismertette a népgyűlés összehívásának előzményeit. Indítványára a népgyűlés a rendőrkapitányság betiltó rendelete felett, mint a mely a gyülekezési szabadságot sérti, rosszalását fejezte ki és elhatározta, hogy e miatt a központi párttitkárság útján panaszszal fordul a belügyminiszterhez. A midőn a szónok és az elnök az általános választói jogról szólott és utalt arra, hogy ez egy újabb népgyűlés tárgya leszen, akkor a jelenlévő akadémiai és középiskolai ifjúság a «Kossuth-nóta»-ra zendített rá. Ennek az akkordjai mellett ért véget a népgyűlés, melyen igen kevesen voltak jelen és ezeknek is alig 1/10 része volt munkás; a többiek a mesterekből, az ifjúságból és más érdeklődőkből kerültek ki. — *Hanesz* Sándor szónok ellen egyébként, ki a hatóság intézkedésének bírálatában a törvényes korlátokat túllépte, a hatóság megsértése miatt az eljárást megindították. (Btk. 262. §, illetve Kbt. 46. §.)

— **Lopás.** *Stenszky* Lajos eperjesi lakos szobájából e napokban egy arany kétfedelű órát, arany tömör tiszti lánczccal, ismeretlen tettesek elloptak.

— **A börtönügyi kongresszus Kassán.** A Budapestben szept. 3—9-ikén tartandó nemzetközi börtönügyi kongresszus tagjai szept. 10-ikén Kassára jönnek, hogy az itteni m. kir. állami javítóintézet mintaszerű intézményét megtekintsék és tanulmányozzák. Ennek kapcsán természetesen Kassa városa az illusztris nemzetközi tudós társaságnak régi, jóhírnevű vendégszeretetéhez méltó fogadtatást rendez, sőt az elmaradhatatlan díszebédéről sem feledkeznek meg. A mint értesülünk, újabban Franciaországból 16, Olaszországból 12 és Amerikából 11 új résztvevő jelentkezett, a kikkel a külföldi vendégek száma 84-re szaporodik.

— **Kamaránk munkaköre.** A kassai kereskedelmi és iparkamara kerülete tudvalevőleg öt vármegyére, még pedig: Abaúj-Torna-, Sáros-, Szepes-, Ung- és Zemplénvármegyékre terjed. E nagykiterjedésű kerület területén a kamarának Tárnai Gyula kamarai fogalmazó által legújabbban összeállított s lelkiismeretes pontossággal kiigazított ipari törzskönyvi kiutatása szerint működik: 22.414 önálló iparos, 9237 kereskedő és 344 gyári üzemre berendezett különféle ipari vállalat. Ezekből az adatokból is látható, mekkora nagy feladat hárulik a kamarára, a kerület gazdasági érdekeinek állandó megfigyelése és gondozása körül.

— **Baromfi-kiállítás.** A Baromfitenyésztők Orsz. Szövetkezete szeptember elején Pancsován az ott rendezendő ipari- és mezőgazdasági kiállítás keretében orsz. baromfi-kiállítást és tenyészaromfivásárt rendez. A szövetkezet megkérte a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesületet is, hogy tűzzön ki egy díjat. A Gazdasági Egyesület azonban, tekintettel szerény vagyoni helyzetére, a kérelmet nem teljesíthette.

— **482 millió, tehát majdnem egy fél-milliárd** doboz *Globus* tisztítókezelő, különböző nagyságban gyártott a *Fritz Schulz jun. r.-t.* Lipcse, Neuburg, Éger és Lincolnban, ezen jóságban eddig páratlan fém-tisztítószerekből, mely legutóbb a Sant-Louisi világgkiállításán lett a legmagasabb kitüntetés (Grand prix) részese. Ezt a bámulatos fogyasztást jobban lehet megítélni, ha szembe állítunk néhány összehasonlító számórást. A 482 millió doboz egymásra állítva, oly magas oszlopot képezne, mely 1805-ször magasabb volna, mint Európa legmagasabb hegye: a Mont Blanc és 28,950-szer maga-

liteni. A konviktus bennlakással nincsen összekötve s így minden, vidékről jött tanítványunk az igazgató utasítása szerint valamely magánháznál fogad magának lakást. Magánháznál teljes ellátás havonként 40—60 kor-ért kapható. Csupán lakásért fűtéssel, világítással, mosással, reggelivel és uzsonnával 12 kor-tól 20 kor-ig fizetnek. Városunk lakosságának egy része német s így jó alkalom kínálkozik, hogy a tanulók a német nyelvet tárgyalás útján elsajátíthassák. Bővebb felvilágosítást ad és kívánatra értesítőt küld az alulírott igazgatóság. — A felső keresk isk val kapcsolatosan szept. 4-ikén megnyílik a női keresk. és az egyéves textiltipari tanfolyam. Késmárk. 1905 évi aug. havában. *Beloczy Sándor*, áll. polgári és felső kereskedelmi iskolai igazgató

— **Circumcisio és vallásoktatás.** A kultuszminiszter érdekes elvi-jelentőségű döntést hozott e napokban, a melynek tárgya a zsidóhitű gyermeknél szokásos szertartás. *F. T.* késmárki gyárigazgató ugyanis nem vetette alá fiát az ősi szokásnak és mellőzte a circumcisio. Fiát tavaly beiratta a késmárki evangélikus iskolába, a hol Deusch Henrik hitoktató az orthodox rabbinus utasítására a gyermeket kizárta a hittanórától, mert a rituális jellegű szertartás alól elvonták. Apja, a ki kívánta, hogy fiát a zsidó vallásban oktassák, panaszszal fordult a szepesmegyei tanfelügyelőhöz, a ki a kényes ügyet a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez terjesztette föl. A miniszter az 1868: XXXVIII. t.-cikk 11. és az 1904: XXXII. t.-c. alapján utasította a tanfelügyelőt, hogy a gyermek vallásoktatásáról gondoskodjék, mivel az izraeliták országos irodájának kikért véleményes jelentése szerint a circumcisio nem olyan conditio sine quo non, a melynek hiánya a vallásoktatásból való kirekesztést vonná maga után. Különbösen is törvényes kényszerűség a vallásoktatás nyújtása.

— **Tűz Barlangligetén.** A barlangligeti fürdőtelepen mult vasárnap a Rickl-nyaraló eddig ismeretlen okból kigyuladt. A lángok átkaptak a szomszéd nyaralóra is. Mindkét nyaraló teljesen leégett és csak nagy erőmefeszítéssel sikerült a dühöngő szélben a tűzet lokalizálni.

— **Verekedés.** A mochnyai csárdában ismét verekedést rendeztek a legények. Ennek folyamán Maczkó Imre színyejűfalusi legény úgy vágta fejbe Sztroko István szentkereszti legényt, hogy az eszméletlenül rogyott össze.

— **A legnagyobb magyar életbiztosító-ügylet,** melyet eddig Magyarországon egyáltalában kötöttek, most jött létre egyrészt *József* királyi herceg, másrészt az Első Magyar Általános Biztosító-társaság között. A királyi herceg ugyanis bölcs előrelátással részben ily módon is gondoskodni kíván gyermekeiről, azok javára a magyar biztosító-társaságnál 5 millió korona tőkét biztosított, mely a királyi hercegi gyermekeknek nagykörűségük elérkezével fizetendő ki. *József kir. herceg* példaadása és atyai gondoskodása bizonyosan üdvös hatással lesz a magyar társadalomra. Kivált legvagyonosabb felső körökben lehet ily előkelő példa nyomán általánosabbá annak fölismerése, hogy az életbiztosítás a nagy családi vagyonok konzervációjának egyik hatalmas segédesszéje. Ezt a nyugati országokban, különösen Angliában és Északamerikában már rég fölismertek a legmagasabb rangú és legvagyonosabb körök s alig van angol arisztokrata, vagy amerikai pénzarisztokrata, ki családja új nemzedékének jövőjéről életbiztosítás útján is ne gondoskodnék.

— **Kimutatás az állati ragadós járványos betegségek állásáról.** *Lépfene:* Tapolyi járás: Kurima, Remenye, Szobos. — *Rühkor:* Alsótarcaiz j: Bolyár, Sirokai járás: Andrásvágás. — *Sertésorban:* Alsótarcaiz járás: Jánocska, Kakasfalu, Óruzin, Sirokai járás: Kvacán, Tapolyi j: Hanusfalu, Kapinémefalu, Ortutó, Sassova, Tótszék, Szekcsői járás: Deméte, Sznakó. — *Sertésvész:* Alsótarcaiz járás: Boroszló, Tapolyi járás: Karácsonymező, Makoviczai járás: Zboró. — *Takonykor:* Makoviczai járás: Zboró. — *Vesztség:* Felsőtarcaiz járás: Plavnicza, Tapolyi járás: Karácsonymező, Mátyáska, Makoviczai járás: Mianaróc, Kisszeben sz. kir. város.

— **Az elfogott szökevény.** A kassai rendőrség e napokban egy szökött katonát fogott el: *Szelényi Gábor* 18-ik hadosztálybeli tűzérközlegényt, a ki még karácsonykor mint káplár szökött meg Eperjestről ezredétől Szelényi Miskolczra menekült, a hol önkéntes egyenruhában járkált és mindenütt mint önkéntes szerepelt, adva, a míg lehetett, az urat. Azonban nem sokára rájöttek kettős bűnére: lefokozták és mint közlegényt börtönbe vetették. Nehány nap mulva azonban már elhagyta börtönét és Kassára szökött. Itt tartózkodott egy kis ideig és aug. 15-ikén este a Fő-utca 88. számú háznak pinceszébe menekült, hogy ott töltsen az éjt. Már kora reggel talpon volt és 4 és fél óra után elhagyta szállását; azonban az éppen akkor ott őrködő Jurkovicz rendőr észrevette a gyanúsán bujkáló katonát és egy másik társával, Gáborsák rendőrrel, üzőbe vette; egy órát tartott a hajsza, míg végre félhat órakor sikerült

elfogniok. Az egyik rendőrnek, a ki a szökevényt személyesen ismerte, részletesen elmondta kalandos szökését.

— **Az anyakönyvi hivatal heti kimutatása.** *Születtek:* Duboviczki Imre r. kath., Schneck Aladár izr., Gira János r. kath., Jencsik Mária r. kath., Emanuel Regina izr., Labaskó István r. kath., Lukács Ilona r. kath., Tóth Malvin r. kath., Lovászi Erzsébet r. kath. — *Meghaltak:* Platkó János r. kath., 10 hónapos; Petruska Ferencz 62 éves, r. kath.; Antolik Antal 90 éves, r. kath.; Mikula Gizella 19 éves, r. kath.; özv. Kannengiszter Samuné 75 éves, izr.; Adamcsik Margit 1 éves, r. kath. — *Házasságot kötött:* Kleinert János r. kath. és Bartos Erzsébet ág. h. evang. Megegyezés történt a vallásra (az anya vallására) vonatkozólag.

CSARNOK. Kéler Béláról.*

írta Jasehik Almos.

Strauss, Lanner, Fahrbach, Suppé és Littolf virágzása idején a tánc- és repertoár-zene új, diadalmos művelője akadt a bártfai születésű Kéler Béla személyében Németországban az időtájt már aranykorában volt az a zenetörténelmi periódus, mely ránk, magyarokra nézve még csak valahol a jövőben lesz bekövetkező. Talán a faji sajátságban, talán a gondatlanabb, békésebb korviszonyokban leli okát az a körülmény, hogy a repertoár-zene legszebb, legörökbecsűbb termékeit éppen Németország és Ausztria szolgáltatták az egész világnak. Ilyen fejlettség és kortörténelmi faktumok által szentesített zenei érzék, természetszerű következménykép vonta maga után a széleskörű érdeklődést minderről, után, a mi ezt a faji zenét vagy zenei szükségletet szolgálta. És ilyen körülményeknek köszönheti Kéler is, hogy szinte emberföltötti vasszorgalommal és önkarattal éppen e kor muzikális korifeusainak sorába került. Az akkori magyarországi állapotok lehetetlenné tették Kélernek saját hazájában való érvényesülését, mert hiszen első megjelenése a zene terén éppen az abszolutizmus legnehezebb éveire esik. Ez esetben tehát nem a sokat hangoztatott nemzeti közömböség volt az, mely Németországot — saját szavai szerint — «második hazájává» tette, hanem a korviszonyok súlya s az a deprimált korhangulat, melyet az ő zenéje táplálni nem akart, felvidítani nem tudott. Hazájára, főleg szülővárosára mindig a legnagyobb szeretettel, szinte gyermeki gyöngédséggel emlékezett vissza és ennek a sok hangulatos, bohókás ifjúkori emlékek nem egy visszhangja akadt zenéjében is. «Bejárta kétszer a világot», de magyar maradt. Nevét sem Paul Adalbert Kélernek, hanem Kéler Belának írta; így volt szignálva könyvtára, hangjegytára, ezt a nevet használja hamburgi, londoni, manchesteri hangversenyein is és Suppé Ferencz, a karmestere, az «Overture Romantique»-nak előadása után egy levelében, «genialer ungarischer Musiklyriker»-nek nevezi Magyar és lyrikus. E kettőt a művész életében nem szabad egyszerűen nemzetiségi és műfaji meghatározásnak tekinteni. A művész tartozhatik topografiaiilag egy bizonyos helyhez, de lelke az egész világnak. És éppen a hazának, az otthonnak az érzete az, mely

* A «Felsővárosi Hírlap»-ból veszünk át ezt az érdekes cikket, annál is inkább, mert hiszen Kéler Béla városunk számos családjával: így a Vandrak, Thrór, Szehtlo, Mandics stb. családokkal közel rokonságban állott.

speciálissá és egyénivé teszi az ő művészi megnyilatkozását, legyen az zenei, festői vagy bármiféle más.

Kéler zenéjének, specialitásának sajátságos zamatát éppen ez adja meg. Éppen ez az, a mely egész zeneirodalmi pályáján végigvilágít, mint egy fényszóró. A nagy zenei talentumoknak pedig ez a főereje, varázsa. Legelőkeltebben és közvetlenebbül igazolják ezt a divatos plagizálások. Egy Kéler szolgálhat ugyan forrásul a tuczat-muzikusok szájainak, de az ő nagyságát, értékét és egyéniségének karakterisztikumát magukéva nem tehetik, melódiait, ritmikáját utánozhatják, azt tőle ellop-hatják, hanem azt a bájt és elevenséget, melyet nem az akadémia poshadt levegője, hanem a szabad természet fakasztott benne, róla le nem kopthatja semmi és senki.

A krónika azt jegyzi fel Haydnról, hogy egy szerzeményéhez a tanítványtól vette át a motívumokat. És noha ez a tanítvány Beethoven Lajos volt, Haydn mégis sok faggatásnak lett kitéve arra nézve, hogy nem sérti-e mesteri büszkeségét az a plágium. A sok zaklatásra végre is azt felelte: «Egész sorokat kölcsönöztem tőle és nem bántam meg. Jobban, tökéletesebben megírni úgy sem tudtam volna, rosszabbul és tökéletlenebbül meg nem akartam.»

Ez a kis adoma jut eszembe Kélerről is. Wiesbadeni tartózkodása idején egy fiatal komponista járt Lüstner-nél a wiesbadeni fürdőorchester karnagyánál és egy szerzeményére, valami olasz szerenádra vonatkozó tanácsokat kért tőle. Lüstner erre így válaszolt: «Nézz, barátom, itt van Kéler «Velencei karnevál»-ja, itt van a második tétel a «Violin-szerenád». Másolja le szépen és írja alá a nevét. Jobbat úgyse tud írni. Ha valaki már lop, az ne lopjon nadrággombot, hanem aranypenzt.»

Kéler nemcsak a kiváló melódia-gazdagság, hanem az aránylag nagy termékenység is kora legnépszerűbb zenészei közé helyezi. Zeneszerzői működése körülbelül 45 évre terjed, de ennek az időnek javarészt is az utazás, koncert-rendezés, karnagyi tisztség betöltése foglalta le. Kélernél bámulatosabb hangversenyrendező kevés volt és lesz. Nem a szereplési viszketeg, hanem a zenének despotikus hatalma ragadta magával, hogy élete végéig folyton végigvándoroltsa a vén Európán.

1869-ben írja Lüstnernek: «Most a pihenés éveit élem. Két éve Mainzban jártam a Karnevál ügyében, tavaly Párisban a kiállításon és Svájcban, egyúttal ellátogattam haza, Bártfára; az ideén vissza akarok menni Zürichbe és Mainzba». Kéler ezt nevezte röviden: pihenésnek. A mellett folyton dolgozott; összes szerzeményeit zenekari átiratokban dolgozta fel és tanította be.

Nagy kedveltsége és népszerűsége az uralkodó családok figyelmét is magára vona 1874-ben a londoni «Promenade Concerts»-en az edinboughi hercegi család jelenlétében rendezte a híres 17-ik hangversenyt, mely alkalommal az előkelő vendégek kérelmére műsoron kívül előadásra került «Az új hazában» cz. keringője is.

A Németországban töltött 23 esztendő munkásság elismerése fejében, Oszkár svéd király «ex litteris et artibus» érdemrenddel jutalmazta. Hasonlót kapott a dessauai nagyhercegtől is IV-ik Vilmos porosz király értékes ajándékokkal halmozta el. És e diadalmok közepette sem vakította el a fényesnek ígérkező jövő, hanem dolgozott tovább, haladt azon az úton, melyet a sikerek kijelöltek számára.

S noha a külföld elsősorban, mint a tánc-zene mesterét emlegeti Kélerben, a legkiválóbb alkotásai a nagy zeneköltemények s a nyitányok maradnak. Ez utóbbiakban olyan bravúrokat ért el, melyek egyenesen Donizetti mellé állítják. A fenséges és klasszikusan tömör «Rákóczi-nyitány» a mindenik idők leghatásosabb, leggyűjtöbbszerű szipogásos szaggatottságával, merész átmeneteivel, vérpezsdítő Prestojával és a bajos csicsérgésű Ollegsoval egy soha el nem muló értékű kincset adott a zeneirodalomnak. Hasonlóan szilaj a «Csokonai-nyitány» is. A hangulatok fogságában raboskodó poétának egy minden ízében átértett hangtűre ez. A bámulatos virtuozitással beleszótt édes-bús Lavotta szerenád-hangjai a «Csikóboros kulacs» bordalával a nyugodt merengősből átcsapnak a «Hej, te édes iczipiczi lány» variációjába, egy felejthetetlenül fölbemászó dalba, majd a ropogós «magyar friss» finaléba. Csupa élet, csupa erő és duzzadó nemzeti érzés. E tekintetben méltó párként csatlakozhatik hozzájuk a «Magyar csárdás», «Magyar táncok», «Bártfai emlék», telve ma itt elterjedt, sokat énekel népdal-motívumokkal.

Kéler zenei egyénisége bámulatosan függetlenítette magát az egyoldalúságtól. A klasszikus «E-dur nyitányát» 1854-ben a bécsi Sommer-Salonban egyfolytában 23-szor, a «Vígjáték-nyitányát» ugyanott 14-szer játszották el páratlan sikerek közepette.

Hasonlóan terjedtek el, persze csak külföldön, indulói, köztük a híres «Sturm-Galopp» a «Magyar búcsúinduló», keringői pl. «Reménycsillagom», «Májusvirág» és a szintén világhírű «Am schönen Rhein», méltó pendante-ja Strauss «An der schönen blauen Donau»-jának,

Hangfelmérései ma is a koncert-műsor díszei. «A velencei Karnevál», «Lepkeadászat», «A kárpátok» a természet és élet poetikus szemléletét bizonyítják. Az utóbbi különösen hatásos és mégis diszkrét tónusú zenemű Hangulatos magyar nyitányval kezdődik, mely mintegy előkészíti az emberben azt az idyllikus érzést, mely a mű menetén fokról fokra nő. Természeti képeihez hasonlókat csak a norvég zeneszerzők alkotnak. Hangokkal leír, mesél. A hangkezelésnek és színezésnek minden titkát birni látszik, az ötödik főtételben: «A lomnici-csúcs megmászásá»-ban is kiváló chorális érzékről tanúskodnak a természeti képek színezésére szolgáló karok (Halászkar, Munkások, Vadászok kara stb.)

Bájos, francziás modorú a végtétel, a «Tátrafüredi emlék».

Valamennyin pedig rajta ül az ő markáns individualitása. Kélnél elavulásról szó sem lehet. Korát ugyan meg nem előzte, de el sem maradt tőle. Hogy most, különösen honfitársainál valami nagy közkedveltségnek nem örvend, annak oka az, hogy zenei szükségletünk nagyságát még nem ismertük fel.

Vagyis nem tudjuk azt, hogy mink nincs. Viszont azt sem tudjuk, hogy mink van.

Felelős szerkesztő: Dr. Raffay Ferencz. Kiadótulajdonos: Kósch Árpád.

Arlejtési hirdetmény.

Közados **Vomberg István** eperjesi kereskedő cég csődtömegehez tartozó és a csődleltár 1-662. tételszámai alatt felvett 10,592 korona 67 fillér beszerzési árral bíró és 3870 kor. 52 fill.-re becsült árú, nevezetesen fűszer, bor, cognac- és csemegéből stb. álló áruaktár és az összes üzleti berendezés 1905. augusztus 23-ikán d. e. 11 órakor alulirott csődtömegegondnok irodájában ajánlati úton el fog adni. A fent említett árú 4064 kor. 04 filléren alul el nem adható.

Venni szándékozók felhivatnak, hogy zárt ajánlataikat a becsérték 10%-ával, mint bánatpénzzel együtt legkésőbb

1905. augusztus 23-ik napjának d. e. 10 órájáig

alulirott tömegegondnoknál annál is inkább nyújtsák be, mert az ezen időpont után érkező ajánlatok figyelembe vételni nem fognak. A beérkezett ajánlatok fölött az ideigl. csődválasztmány a fenti napon tartandó ülésében fog határozni s fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között szabadon választhasson és az ajánlatok között tetszése szerint dönthesse.

Azon ajánlattevő, a kinek ajánlatát a csődválasztmány elfogadja, köteles bánatpénzének elvesztése és esetleges kárterítés terhe mellett a megvásárolt árukat és berendezést 15 nap alatt a tömegegondnok kezéhez történt készpénzfizetés mellett átvenni.

A csődtömegegondnok az eladandó ingóknak sem a leltárban kitüntetett mennyiségéért, sem minőségéért szavatosságot nem vállal. A vételi illetéket és bélyeg-költséget a vevő viseli.

A csődleltár és áruaktár alulirott tömegegondnok útján a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Eperjes, 1905. augusztus 18-ikán.

Dr. Müller Bertalan,
csődtömegegondnok.

Geschmackvolle, elegante und leicht ausführbare Toiletten.

WIENER MODE

mit der Unterhaltungsbeilage „Im Boudoir“.
Jährlich 24 reich illustrierte Hefte mit 48 farbigen Modellen, über 2800 Abbildungen, 24 Unterhaltungsbeilagen und 24 Schnittmusterbogen.

Vierteljährlich: K. 3.—, — Mk. 2.50.

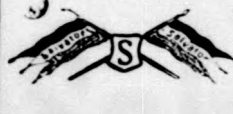
Gratisbeilagen:
„Die praktische Wiener Schneiderin“
und
„Wiener Kinder-Mode“
mit dem Beiblatt
„Für die Kinderstube“.
Schnitte nach Mass.

Als Begünstigung von besonderem Werthe liefert die „Wiener Mode“ ihren Abonnentinnen Schnitte nach Mass für ihren eigenen Bedarf und den ihrer Familienangehörigen in beliebiger Anzahl lediglich gegen Ersatz der Spesen von 30 h = 30 Pf. unter Garantie für tadelloses Passen. Die Anfertigung jedes Toilettestückes wird dadurch jeder Dame leicht gemacht.
Abonnements nehmen alle Buchhandlungen und der Verlag der „Wiener Mode“, Wien, VI/2, unter Beifügung des Abonnementsbetrages entgegen.

Nyári veszedelmek.

A legtöbb ember a nyarat tartja a legszebb időszaknak. A nyár hozza a természet ajándékait legdúsabban és hozza — a mi a fő — a dolgozó emberek számtalan tömegeinek a pihenési, a szabadsági napokat. Hogy várja a szellemi munkás, a hivatalnok, a tanító ama pompás napok közeledését, a mely neki lehetővé teszi a csukott szobát magára hagyni és ki-sietni a pompás természetbe, az ózonos erdőszélig, a felséges hegy magaslataira testet és lelket felüdíteni és a fáradozó, felemészítő munkára új erőt gyarapítani. Hát még az emberiiség fiatalabb felének képezi csak a nyár a legnagyobb szeren-

NYILTTÉR.

A Szinye-Lipóczi
Lithion-forrás

Salvator

kitünő sikerrel használtatik

vese, húgyhólyag és köszvénybántalmak ellen, húgydara és vizeleti nehézségeknél, a cukros húgyárnál, továbbá a légző és emésztési szervek hurutainál.

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes! Csiramentes!

Könnyen emészthető!

Első rangú gyógyvív és diatetikus ital.

Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és vese izgatási tünetekben vagy húgysavas vesehomok és vesekővek képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerüzletekben

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palack	... ..	32 fillér
3/4 " "	... ..	40 " "
1/1 " "	... ..	48 " "

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakban vétetnek vissza:

1/2 literes palack	... ..	6 fillér
3/4 " "	... ..	7 " "
1/1 " "	... ..	8 " "

MATTONI FÉLE BUDAI KESERÜVIZ

legjobb hajtószer.

Kapható minden gyógyszerüzletben és fűszerkereskedésben.

Sangerhauseni Gépgyár és Vasöntőde Részvénytársaság

ezelőtt Hornung és Rabe
Budapest, V., Csáklya-utca 3. sz.

**Mindennemű készülékek
kisebbszerű leparláshoz.**

Különféle pálinkaüstök mindennemű gyümölcs, törköly és borseprő leparláshoz
Pálinkafinomító, esszencia-, likör- és cognac-leparlók minden kivitelben.
**Minden készülék, kívánatra: kavarmű- vízfürdő-, dephlegmator-ral vagy anélkül,
valamint minden más kivitelben készíttetik.**

Költségvetések és tervezetek teljes berendezésekre díjmentesen!

Szakszerű tanácsokkal szívesen szolgálunk.

Jó és gondos kivitel jutányos árak mellett!

A REKLÁM.

Állandó, észszerű és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az éltető eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a legsikeresebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál,
tulajdonos **LEOPOLD GYULA** szerkesztő
BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 54.
a hol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, pontossággal és olcsón eszközölnék hirdetéseket és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptárakban.

Költségvetések és tervezetek ingyen!

A „Pesti Napló“ új karácsonyi ajándéka.

Modern Magyar Festőművészek

a czíme új kiadványunknak,
melyet 1905. évi karácsonyi ajándékkul szántunk
t. előfizetőinknek.

Ez új ajándékművünk, noha folytatása és kiegészítő része lesz a *Magyar Festőművészet Album*-nak, mégis mint teljesen önálló mű, gyönyörű foglalatja lesz a modern magyar festőművészet remekeinek.

Eddigi karácsonyi ajándékaink is a magyar irodalmat és magyar művészetet szolgálták, nagyszabású és nagyértékű dísművek széleskörű példányokkal terjesztve el a magyar költészet és festőművészet nagyjainak alkotásait. A remekművek e díszes sorozatát folytatja most a Pesti Napló új és minden eddigi ajándékát túlszárnyaló dísművel: a *Modern Magyar Festőművészek*-kel.

Ötven nagyszabású festményt szemeltünk ki a modern magyar festők alkotásából, nagyrészt mesteri kivitelű műlapokon és gyönyörű, több színnyomású képekben.

Ezenkívül be fogjuk mutatni e műben *jelebb festőink* vonzón megírt életrajzát. A szöveget, a mely a modern magyar festőművészet történelmét fogja tárgyalni, elsőrendű esztétikusaink könnyed előadásában, színes képek és rajzok fogják tarkítani. Albumunk külső formájában is követni fogja eddigi törekvéseinket és a magyar könyvtárpárművészet újabb alkotása lesz.

Ezt az új, páratlan díszű ajándékunkat megkapja karácsonyra állandó előfizetőnkön kívül minden új előfizető is, a ki mostantól kezdve egy évre *megszakítás nélkül* a *Pesti Napló*-ra előfizet — Az előfizetés fél- és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető.

Előfizetési ár: 1 évre 28 kor., 1/2 évre 14 kor., 1/4 évre 7 kor., 1 órá 2 kor. 40 fill.

Mutatványszámot szívesen küldünk.

Tisztelettel
a „Pesti Napló“ kiadóhivatala.

csének a szakát! Ki az iskolából, el a könyvekkel — szabad! Midőn az iskolai szünidő kezdődik, ez az öröm és jóérzés legmagasabb foka, a melyet az ifjúság csak egyáltalán átérzhet. És milyen jótékony hatású a nyári szünidő a fiatalság szervezetre, a mely amúgy is a mai korban a legszélsőbb határig terjedő intenzitással veszi őket igénybe! A halvány arcok ismét kipirulnak, a kis mellecskék kitágulnak, jóleső érzés dagasztja az ifjú tagokat, és újabb, nagyobb örömmel keresi fel az ifjú tanuló az iskolát és a könyveket, ha az utolsó szünnapot is kiélvezte. Azonban többféle veszedelem is fenyegeti a gyermekeket a nyári szünidőben; betegségek, főleg a melyek a legsebébb korban a legnagyobb intenzitással lép-

nek fel. Százával halmak el a viruló gyermekek minden nyáron hányhasmenésben. Ez ellen hathatós oltalmat képez a racionális táplálása a csecsemőknek, a mennyiben ez legjobban *Kufke-gyermekliszt* és *-tejjel* érhető el. Kufke gyermeklisztje a gyermek gyomrában könnyebben emészthető és a betegség csírájának kedvezőtlen talajt képez, mert a béiben a gerjedéseket csökkenti. Kufke gyermeklisztje általában az ő tapanyagtartalma által teszi az összes szervezetet és így a gyomrot és a belet is ellenállóvá a betegség csírái ellen. A legtöbb hányhasmenés az elégtelen és nem racionális táplálkozó gyermekeket érinti. Bárcsak az anyák ezen régen bevált szert soha figyelem kívül ne hagyják!

JORDÁN BERTALAN

— KÁLYHÁS —
EPERJES, PETŐFI-UTCZA 12

Ajánl legjobb minőségű cserépkályhákat, kandallókat és takarékkonyhákat elsőrendű zólyomi csempékből, legtartósabb fehér agyagból, minden színben és kivitelben — a legjutányosabb árak mellett.

Jó házból való fiút
tanoncznak
felfogadok.

Holénia Béla fűszerkereskedő
Eperjes.

Elektrotechnikai szakiskola

laboratóriummal és tanműhelyvel egybekötve * **POZSONY, Wallon-utca 14.**

... Szakiskola a teljes elektrotechnika és géptan számára. ...

F. é. szeptember hó 1-sején kezdi meg a beiratást az I-ső időszak oly tanulók számára, kik

elektrotechnikusoknak (gyári hivatalnokok stb.)

akarják magukat úgy elméletileg, mint gyakorlatilag (2 évfolyam alatt) kiképeztetni.

Felvételi kor: 14—30 év. Képzettség: 3—4 közép- vagy polgári iskola, kereskedelmi vagy ipariskola.

Az elektromos-erő állandóan növekedő alkalmazása erőátviteli és világítási czélokra, továbbá **chemiai gyárakban** stb., a szülőkre (gyámok) nézve ajánlatossá teszi fiaikat — fentnevezett intézetbe való beiratkozás által — ezen éppoly szép, mint reményteljes pályára küldeni. — Jelentkezni mindennap lehet. Kivánatra az igazgatóság prospektust küld és kérdezősködésekre postafordultával felel.

Az intézet internátussal van egybekötve

Az igazgatóság.

Liniment. Capsici comp.,
Richter-féle Horgony-Pain-Expeller.

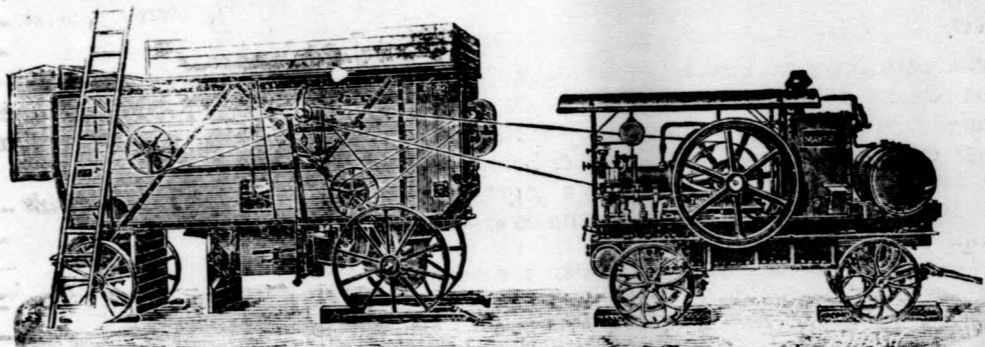
Ezen elismert kitűnő és fájdalomcsillapító bedörzsölésül használt háziázer bevásárlásánál, a mely minden gyógyszerárban kapható, — mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre.

„MAYER“-gépgyár

vas- és fémöntő részvénytársaság, Szombathely.
Raktár: Budapest, V., Lipót-körút 15.

Készít mindennemű kiténő Benzin- és szivó-gázmotorokat 2—50 lóerőig. Szerkezeti Gazdasági gépeket, csavaros és szabad. víznyomású borsajtók. Benzin-motoros cséplőkészletek. Legolesőbb üzem! Tűzveszély kizárva!

Malomépítéset: Új hengerek, minden e szakmába vágó gép gyártása Teljes műalmi berendezések.
Különlegesség: Legújabb szerkezeti csavaros és szabad. víznyomású borsajtók.
Osborne D. M.-féle világhírű amerikai arató- és kaszáló-gépek magyarországi kizárólagos képviselőisége. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. * Kivánatra minden szükségletre külön költségvetés.

Igazi úrinő
arcának, keblének, kezeinek alapos ápolására sohase használjon mást, mint a világhírű,
1885. óta törvényesen védett
KRIEGNER-féle

Crème de Marguerit-et.

Ezen nagyszerű készítményt kiváló tulajdonságai miatt számosan utánozzák; ez okból óva intem a n. é. közönséget a silány utánzatoktól

Kérjen mindig határozottan KRIEGNER-féle!
A Crème de Marguerite előnye, hogy mindennemű fém- és festőanyag mentes, tehát teljesen ártalmatlan. Így évek óta használva sem támadja meg egészségét. Ártalmatlanságát hatóságai bizonyítvány igazolja.
Eredeti nagy tégely 4 kor. — Próbátégely 1 kor.

Kriegner György
gyógyszertára a „Magyar koronához”
BUDAPEST, VIII., KALVIN-TÉR.
Diszkrét postai szétküldés naponta!

Alapított 1869.

KÖSCH ÁRPÁD

Korszerűen s dűsan felszerelt

Legválasztékosabban berendezett

KÖNYVNYOMDÁJA || PAPIRRAKTÁRA

EPERJESÉN.

Árjegyzékek, számlák, czéggártyák, körlevelek, üzleti jelentések, intőlevelek, címkék, vonalozott üzleti könyvek; levelezőlapok, csomagoló- s levélpapírok és bcrtítékek czégnomással. ...

Pénzintézeteknek: Alapszabályok, értékpapírok, mérlegszámlák, üzleti könyvek (színes vonalzással is). Ügyvédek részére: Mindennemű kérvények és keresetek, meghatalmazások, kötvények s szerződések, óvások, ügyvédi könyvek stb.

Diszművek, könyvek, hetilapok, folyóiratok elegáns és pontos előállítása, köz- és magánhivatalok, takarékpénztárak nyomtatványainak szép és csinos kiállítása.
Különlegesség könyvnyomdai színyomásban!

Egyházi, tanügyi, közigazgatási és más hivatalos nyomtatványok raktára. Oklevelek, isk. értesítők, bizonyítványok s kimutatások nyomtatása. Névjegyek. Bevásárlási árúkönyvek rovatolva.

Eljegyzési és esketési kártyák, meghívók ízléses kivitelben, falragaszok, műsorok, étlapok, tánczrendek, szinlapok s egyesületek részére szükségelt nyomtatványok díszes előállítása. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesíték.

Motorhajtóerő-berendezés. Tömöntőde.

Bármely hírlapra előfizetések közvetítése.

Költségvetések — készítendő nyomtatványokról — postafordultával.

52,926—1905. I/B. 1. sz.

Fenyőhaszonfa-eladási hirdetemény.

A sóvári m. kir. erdőhivatal hivatalos helyiségében **1905. szeptember 25-ikén délelőtt 10 órakor** nyilvános írásbeli versenytárgyalás útján eladásra kerül:

1. csoport:

A szomolnoki m. kir. erdőgondnokság A.üzemosztályába sorozott erdőrészek 1906—1910. (5) évi *fenyő- és hárs-haszonfa* hozama.

Bánatpénz: tizenháromezeröttszáz (13,500) kor.

2. csoport:

Az óvázi m. kir. erdőgondnokság egész kerületének 1906—1910. (5) évi *fenyő- és hárs-haszonfa* hozama.

Bánatpénz: harminczkettőezer (32,000) kor.

3. csoport:

Az 1. és 2. alatti csoport együttvéve.

Bánatpénz: negyvenötezeröttszáz (45,500) kor.

Kikiáltási árak:**I. Fenyőhaszonfa:**

1. 29 cm. és azon felüli közép-átmérőjű fenyő-szálfá köbméterje (hat korona 86 fillér) . . . . . 6 K. 86 f.

2. 7 cm.-től bezárólag 28 cm. középátmérőjű fenyő-szálfá köbméterje (négy korona 09 fillér) . . . . . 4 K. 09 f.

3. 7—11 cm. alsó átmérőjű fenyő-rúd v. lécz darabja (tizenöt fillér) . . . . . — K. 15 f.

4. A hulladékfából készített 50 cm. hosszú fenyőszindely ezre után (hat korona 38 fillér) . . . . . 6 K. 38 f.

II. Hárs-haszonfa:

5. A 29 cm. és azon felüli közép-átmérőjű hárs-szálfá köbméterje (kilencz korona 68 fillér) . . . . . 9 K. 68 f.

6. A 7 cm.-től bezárólag 28 cm. középátmérőjű hárs-szálfá köbméterje (hét korona 04 fillér) . . . . . 7 K. 04 f.

Az írásbeli ajánlatokban az ígért a kikiáltási árakkal szemben csakis betűkkel és számjegyekkel világosan kiírandó %-okban fejezendő ki; azonkívül határozottan kikötöttik, hogy *csak oly ajánlatok fognak figyelembe vételni s képezhetik a versenytárgyalás alapját, a melyekben az összes választékokra ugyanazon százalékban tételik meg a felüligéret és a melyekben határozottan kijelentetik, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azokat elfogadja.*

Az első csoport vásárlója köteles a szomolnoki országúti fűrészát évenként és keretenként fizetendő egyezer (1000) korona haszonbérért bérbe venni.

Az óvázi fahozamok értékesítésére meggyeztetik, hogy vásárló köteles lesz az óvázi gondnokság kerületében a gereblyei fűrésztelepen egy háromkeretes fűrészát a jóváhagyott tervek alapján saját költségén felépíteni.

Az árverési és szerződési feltételek a m. kir. földmívelésügyi minisztérium erdészeti főosztályában, a sóvári m. kir. erdőhivatal, valamint a szomolnoki és óvázi erdőgondnokság irodájában 1905. évi augusztus 21-ikétől kezdve a hivatalos órákban megtekinthetők és átvehetők.

Budapest, 1905. évi augusztus hóban.

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

Árok-uteza 37. sz. házban a II. emeleti lakás kiadó.

Menetjegyek Amerikába

belgái királyi gőzöse a
Red Star vonal-nak.

Elutazás minden szombaton
Antwerpen-ből egyenest New-York-ba,
s kétszer havonta Antwerpen-ből Canadába,
elsőrangú új gőzös, gyors utazás, jó ellátás
Bővebb értesítést bérmentve és ingyen ad a
Red Star Line, Wien, Wiedner Gürtel 20.

Amerika

Abreise aus Havre jeden Samstag.

Französische Linie.

Bequeme, rasche Fahrt, ausgezeichnete Verpflegung sammt Wein u. Liqueur. Fahrkarten nach allen Stationen sämtlicher amerikanischen Bahnlilien zu Originalpreisen. Nähere Auskünfte erteilt gratis und franco.

Französische Linie WIEN, IV., Weyringerg. 8.

Cservenka Natália

„Medulin“-ja

törv. védett, a magas minisztérium által engedélyezett **haj-ápoló viz.** Kipróbált, ártalmatlan és úgy öregek, mint fiataloknál csodaszerű hatású növény-vegyékszertény, mely időközben használva, pompás hajnövényt eredményez, fejkorpát megszüntet, a haj hasadását és korai őszülését meggátolja.

Ára 4 korona.

Kapható az egyedüli feltalálónál:

Cservenka Natáliánál, Szepes-Igló.

Lehetővé teszik, hogy a szobák a mázolás alatt is használhatassanak, mivel a **kellemetlen szag** és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajlakkok sajátja, **elkerültek.** E mellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárgyakkal feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapadló-fénymázt,

sárgásbarnát és mahagonbarnát, mely akár csak az olajfesték földi be a padlót s egyúttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új padlóra. **Teljesen beföd minden foltot, korábbi mázolást stb.; van azután**

tiszta fénymáz (színezetlen)

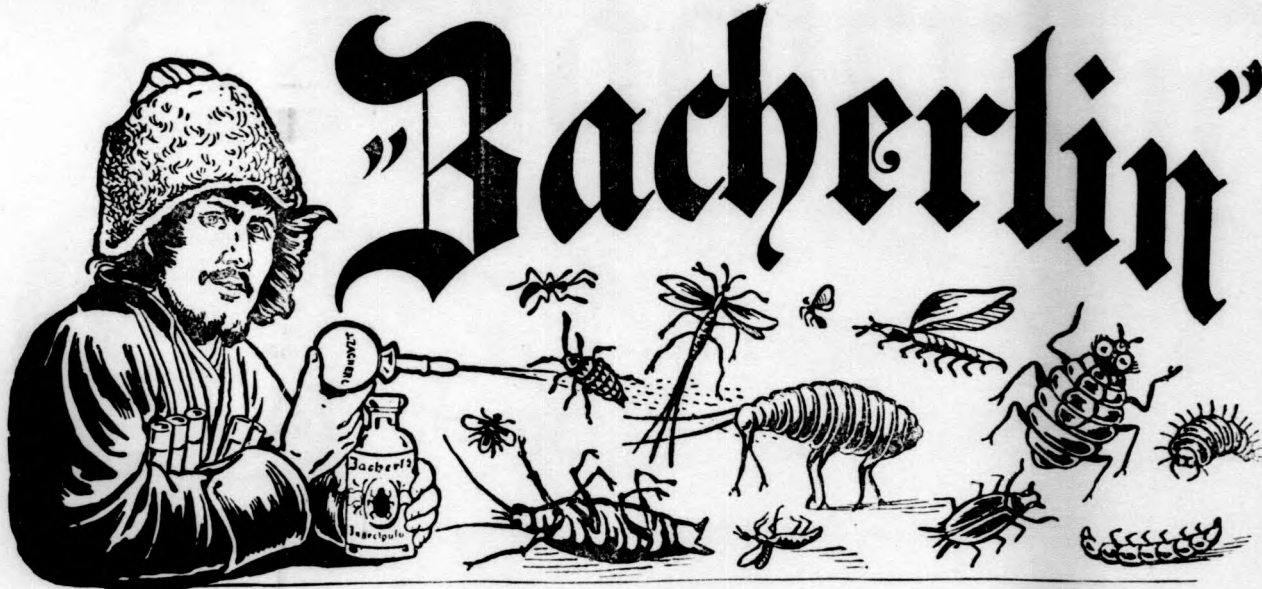
új pallókra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen parketre s olajfestékekkel már bemázolt egészen új pallókra való. Csak fényt ad, ennél fogva nem földi el a famustrát.

Főraktár

Eperjesen: **BOHRANDT W.-nél.**

Gölniezbányán: Binder Samunál.
Kassán: Binder Samunál.

CHRISTOPH FERENCZ, Berlin—Prága.

mint utolérhetlen, valóban nagyhatású rovarirtó.

Azonban csak az üvegben levőt vásároljuk!

Kapható Eperjesen:

Barts E. gyógysz.,
Bein Simon,
Bohrandt J. V.,
Dahlström Károly,
Diamant Fülöp,

Duschnitz Ármin,
Feldmann Adolf,
Fried Simon,
Gallotsik J. V.,
Gärtner Ignác

Glücksman Mór,
Holénia Béla,
Holländer Samu,
Klein Ferencz,
Kónya Miklós,

Lefkovits Emil,
Mikolík István,
Molitorisz I. gyógysz.,
Neumann B. Özv.,
Schönfeld Izidor,

Sváby Ferencz,
Troszler Kálmán,
Vomberg István,
Wenczel István.

— Ezenkívül a vidéken mindenütt vannak raktárak, hol a Zacherlin-falragasz ki van téve. —

Vezérszó: Minden darab szappan a **Schicht** névvel; tiszta és ment káros alkatrészekből.

Jótállás: 25,000 koronát fizet **Schicht György** cég, *Ausztria* birtokának, a ki bebizonyítja, hogy szappana a „Schicht” névvel, valamely káros leveteket tartalmaz.

SCHICHT-szappan!

(Szarvas- vagy kulcs-szappan)

**Megtakarít pénzt, időt és fáradságot.
A ruhát kiméli és megóvjá.**

Mindennemű ruha és mosási módszer részére a legjobb és legolcsóbb. Hőfehér ruhát ad. A színeket emeli, fénylővé és világossá teszi.

A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden darab szappan „Schicht” névvel és a szarvas- vagy kulcs-védjeggyel legyen ellátva.

Keil-lakk

legkitünőbb mázolószert puha-padló számára.

Keil-féle viaszkenőcs kemény-padló számára.
Keil-féle fehér «Glasur»-fénymáz 90 fillér
Keil-féle arany-fénymáz képkeretekhez 40 fill.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Gallotsik J. Vilmos cégnél Eperjesen.

Igló: Danielisz Lajos.

Kisszeben: Kassewits J. János.

Kassa: ifj. Novelly Sándor Utóda.

E

Előfizetési a
negyedévre
Hirdetési díj: Három
koronát

Az ált

En azt his
lelkesebb apo
nagyobb prop
országi meszá
vényevőkke
a húsos-talak
lesznek és h
Az a hivatal
mennyiségbe
a mindennap
naponkint lá
hétköznapok
néposztályok
babra, kápos
hozzá gondol
kozás minde
nek életszük
elvégre meg
azt látjuk, ho
szerzett jöve
keny részét
Hiszen hol
szükséglet, a
költségek, a
hető irodalm
fedezetet ta
dezi, hogy
a középoszt
járhat mezít
A húsnak
drágulása o

AZ «EP

Epizód

A főnma
hogy Eperje
A város gaz
tek, hogy az
tanítókat sz
zeteink sorá
a protestáns
tartott gyüle
gium alapjá
de nagyra va
agyában fo
Az imp
polgárai a
ősrégi és eg
mögött jelt
meg, mit l
északi hon
alkalmával
volt, egy i
ev. hívek M
Ádám, vit
meg az ep
igen kitün
kozunk, kü
emlékünk
ifjúság me
ki; nem is
mindjárt a